

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examinations - May, 2016

Paper - 1, Advaita Vedanta

Time : 3 hrs.)

(ब्रह्मसूत्रशांकरभाष्यम्-द्वितीयाध्यायः)

(Max. Marks: 100)

(Write Answers in the Answer Booklet only)

I. केचन पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः। सर्वे प्रश्नाः समानाङ्काः।

5 x 20 = 100

- (१) 'स्मृत्यनवकाशदोषप्रसङ्गः' इति चेन्नान्यस्मृत्यनवकाशदोषप्रसङ्गात् इति सूत्रं यथाभाष्यं व्याख्यात ।
- (२) 'कार्यं कारणात् अनन्यत्' कथमिति स्वाधीतग्रन्थदिशा उपपादयत ।
- (३) 'न वियदश्रुतेः' इति सूत्रं यथाधिकरणं व्याख्यात ।
- (४) जीवस्य उत्पत्ति-प्रलयप्रसङ्गम् अधिकरणदिशा आलोचयत ।
- (५) प्राणाधिकरणविचारसारं संगृहीत ।
- (६) कार्यकारणयोर्वैलक्षण्यं कथमिति सोपपत्तिकमुपपादयत ।
- (७) भोक्त्रापत्यधिकरणसारं संक्षेपयत ।
- (८) 'आभास एव च' इति सूत्रं यथाधिकरणं व्याख्यात ।
- (९) केवलस्य चेतनस्य कारणत्वं न सम्भवति इति पक्षपुपस्थापयत ।
- (१०) उत्पत्त्यसम्भवाधिकरणसारं वर्णयत ।

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examinations - May, 2016
Paper - 2, Advaita Vedanta

Time : 3 hrs.)

(भगवद्गीताभाष्यम्-२, १३, १८ अध्यायाः)

(Max. Marks: 100)

(Write Answers in the Answer Booklet only)

I. केचन पञ्चैवप्रश्नाः समाधेयाः। सर्वे प्रश्नाः समानाङ्काः।

5 x 20 = 100

- (१) स्थितप्रज्ञस्य का भाषा समाधिपस्थस्य केशव ।
स्थितधीः किं प्रभाषेत किमासीत् ब्रजेत किम् ॥ इति पद्यं यथाभाष्यं व्याख्यात
- (२) द्वितीयाध्यायोक्तात्मस्वरूपं विवेचयत ।
- (३) 'नाऽसतो विद्यते भावो नाभावो विद्यते सतः' इति पद्यांशस्य तात्पर्यं यथाशास्त्रं वर्णयत ।
- (४) 'प्रकृतिं पुरुषं चैव विध्यनादि उभावपि' इत्यस्याशयं स्पष्टीकुरुत ।
- (५) 'क्षेत्रज्ञं चापि मां विद्धि सर्वक्षेत्रेषु भारत' इति पद्यं यथाभाष्यं व्याख्यात ।
- (६) ज्ञानं ज्ञेयं परिज्ञाता त्रिविधा कर्मचोदना ।
करणं कर्म कर्तेति त्रिविधः कर्मसंग्रहः इति पदस्य भावं यथाभाष्यं वर्णयत ।
- (७) मुक्तिस्वरूपं गीताशास्त्रोक्तदिशा विवेचयत ।
- (८) ज्ञानकर्मसमुच्चयविचारमुपस्थापयत
- (९) गुणत्रयस्य प्रयोजनं निरूपयत ।
- (१०) 'जीवो ब्रह्मैव नापरः' इति तत्त्वं गीताभाष्यानुसारं विशदयत ।

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examinations - May, 2016

Paper - 3, Advaita Vedanta

Time : 3 hrs.)

(तत्त्वप्रदीपिका-आदितः अनिर्वचनीयत्वान्ता)

(Max. Marks: 100)

(Write Answers in the Answer Booklet only)

I. अधोनिर्दिष्टेषु पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः । सर्वे प्रश्नाः समानाङ्काः ।

5 x 20 = 100

- (१) ग्रन्थस्य मङ्गलाचरणश्लोकान् व्याख्यात ।
- (२) स्वप्रकाशलक्षणे पूर्वपक्षिणां मतं निरूपयत ।
- (३) अद्वैतवेदान्तरीत्या तमसः किं स्वरूपमिति विवेचयत ।
- (४) अध्ययनस्य अध्ययनविधिप्रयुक्तत्वम् अध्यापनविधिप्रयुक्तत्वं वेति व्यवस्थापयत ।
- (५) दृग्-दृश्ययोः सम्बन्धानुपपत्तिं निरूपयत ।
- (६) मिथ्यात्वलक्षणं प्रतिपादयत ।
- (७) मिथ्यात्वे आगमप्रमाणं विशदयत ।
- (८) अविद्यालक्षणं वर्णयत ।
- (९) सर्वप्रत्ययानां यथार्थत्वं विवेचयत ।
- (१०) अनिर्वचनीयत्वस्य स्वरूपम् उपवर्णयत ।

○○○

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examinations - May, 2016
Paper - 4, Advaita Vedanta

Time : 3 hrs.)

(सिद्धान्तलेशसंग्रहः-१, २, ३, ४ परिच्छेदाः)

(Max. Marks: 100)

(Write Answers in the Answer Booklet only)

I. अधोनिर्दिष्टेषु पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः । सर्वे प्रश्नाः समानाङ्काः । 5 x 20 = 100

- (१) विधित्रयं निरूप्य, 'श्रोतव्यः' इत्यत्र नियमविधिं व्यवस्थापयत ।
- (२) ब्रह्मलक्षणं यथाग्रन्थं वर्णयत ।
- (३) प्रतिबिम्बवादम् अवच्छेदवादं च निरूप्य तयोः स्वारस्यम् उपपादयत ।
- (४) प्रपञ्चमिथ्यात्वप्रतिपादकं श्रुतियुक्तीनां घटः सन्निति प्रत्यक्षविरोधमाशङ्क्य तत्त्वशुद्धिकारमतं निरूपयत ।
- (५) श्रुतिप्रत्यक्षयोः प्राबल्यदौर्बल्यविचारः प्रस्तूयताम् ।
- (६) एकजीववादं दृष्टिसृष्टिवादं चोपपादयत ।
- (७) ब्रह्मावाप्तौ क्व कर्मणामुपयोगः ? प्रतिपादयत ।
- (८) वेदान्तश्रवणे अधिकारी कः ? विशदयत ।
- (९) अविद्यानिवृत्तिं यथाग्रन्थं विवेचयत ।
- (१०) अद्वैतवेदान्ते सिद्धान्तलेशसंग्रहस्य महत्त्वं वर्णयत ।

Roll No.

Code No.16120

Directorate of Distance Education
Acharya First Year Annual Examinations - May, 2016

Paper - 5, Advaita Vedanta

Time : 3 hrs.)

(भामती-प्रथमसूत्रचतुष्टयान्ता)

(Max. Marks: 100

(Write Answers in the Answer Booklet only)

I. केचन पञ्चैव प्रश्नाः समाधेयाः।

5 x 20 = 100

- (१) यदसन्दिग्धमप्रयोजनं न तत्प्रेक्षावतां प्रतिपित्सा इति भामतीकारवचनस्याशयं स्पष्टयत ।
- (२) 'अथातो ब्रह्मजिज्ञासा' इति सूत्रे भामतीकारोक्तदिशा 'अथ' शब्दस्य तात्पर्यं प्रकटयत ।
- (३) मङ्गलपद्यं विलिख्य यथामति व्याख्यात ।
- (४) वेदापौरुषेयत्वं यथाग्रन्थं प्रतिपादयत ।
- (५) जगत्कारणवादे भामतीकारोक्तान् पूर्वपक्षिणः आलोचयत ।
- (६) 'आम्नायस्य क्रियार्थत्वादानर्थक्यमतदर्शानाम्' इति मीमांसामतं यथाग्रन्थं निराकुरुत ।
- (७) 'शास्त्रयोनित्वात्' इति सूत्रस्य वर्णकद्वयं भामतीकारोक्तदिशा वर्णयत ।
- (८) 'जन्माद्यस्य यतः' इति सूत्रं भामतीकारोक्तदिशा व्याख्यात ।
- (९) 'ज्ञानं न मानसी क्रिया' इति भाष्यकारवचनं भामतीकारोक्तदिशा प्रतिपादयत ।
- (१०) भामतीकारस्येतिवृत्तं यथामति लिखत ।

○○○